

**Ба Шурои диссертационии 6D.KOA-012 назди
Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон
(Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734061, ш. Душанбе,
кӯчаи Деҳотӣ, ½, www/ddtt.tj)**

ТАҚРИЗИ

**муқарризи расмӣ, номзади илмҳои иқтисодӣ Ҷурахонзода Саодат Ҷурахон ба
диссертатсияи Ҳусензода Аинвар Раҳмонқул дар мавзуи «Такмили механизми
ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ (дар мисоли корхонаҳои нақлиёти
автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии
номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.12 - Иқтисодиёти меҳнат
пешниҳод шудааст.**

Мубрам будани мавзуи диссертатсия

Дар ҷаҳони муосир, ки иқтисодиёти рақамӣ бо суръати бениҳоят баланд
рушд мекунад, аҳамияти такмил додани системаи ҳавасмандгардонии фаъолияти
меҳнатии кормандон дар дилҳоҳ соҳа торафт муҳимтар мегардад. Бинобар ин,
такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ муносибати
ҳамаҷонибаро дар бар мегирад, ки ҳавасмандии моддӣ (мукофотҳо, кӯмакпулиҳо)
ва ғайримоддӣ (миннатдорӣ, эътирофи иҷтимоӣ, омӯзиш), ки ба эҳтиёҷоти
инфиродии кормандон ва ҳадафҳои корхонаҳо нигаронида шудааст. Ин ташкили
системаи возех ва қобили мулоҳизаеро дар бар мегирад, ки натиҷа ва
мукофотҳоро бо ҳам мепайвандад, инчунин истифодаи ҳам ҳавасмандкунӣ ва ҳам
дар ҳолатҳои зарурӣ барои нигоҳ доштани ҳавасмандии баланд ва маҳсулнокӣ
ниҳоят манфиятбахш аст.

Такмили механизми ҳавасмандгардонӣ ба ташкилот барои ноил шудан ба
ҳадафҳои худ ва ҳамзамон қонеъ кардани ниёзҳои кормандон кӯмак мекунад, ки
ин боиси афзоиши самаранокӣ ва ҳосилнокии фаъолияти меҳнатӣ мегардад.

Менечменти муосир дорои маҷмӯи ғании воситаҳои таъсиррасонӣ ба
кормандон мебошад. Мотиватсия аз ҳавасмандкунӣ ба таври қуллӣ фарқ мекунад.
Моҳияти ин тафовут дар он аст, ки мотиватсия яке аз усулҳои ҳавасмандгардонӣ
мебошад. Мағҳуми мотиватсия ба истифодаи ҳавасмандкунӣ ҳамчун таъсири

беруна ба шахсони алоҳида барои ҳамоҳангсозии фаъолияти онҳо асос ёфтааст. Вазифаи аввалиндарачаи механизми мотиватсионӣ ва ҳавасмандкуни дар системаи идоракуни корхона ин таъсир расонидан ба қувваи кории муассиса тавассути ҳавасмандкуни онҳо ба кори самаранок тавассути таъсири иҷтимоӣ, ҳавасмандкуни колективӣ ва инфиродӣ сурат мегирад. Дар концепсияи муаллиф, ҳавасмандкуниро бояд ҳамчун як механизми ҳамаҷониба фаҳмидан зурур аст, ки ҳам ба нишондиҳандаҳои рушди кормандон таъсир мерасонад ва ҳам онҳоро ба кори муассир дар доираи ҳадафҳои рушди корхона ташвиқ мекунад.

Таъмини самаранокии механизми ҳавасмандкуни аз нуқтаи назари ташкилий тавассути муқаррар кардани нишондиҳандаҳои самаранокӣ дар тартиби баҳодиҳии кормандон, ки ниёзҳои корхонаро инъикос мекунанд, ба даст оварда мешавад. Ин эҳтиёҷот бояд самтҳои мақсадноки ҳавасмандкуни ҳисобида шаванд. Рушди самтҳои ҳавасмандкуни мақсаднок ба фаҳмиши роҳбарият дар бораи ҳадафҳо ва нақшаҳои стратегӣ ва амалиётӣ, инчунин вазъи онҳо дар ояндаи наздик асос меёбад. Маҳз дар ҳамин фаҳмиш, ки соҳаҳои ҳавасмандгардонии мақсаднок – соҳаҳои табдили фаъолият, ки барои ташкилот арзишманданд, ташаккул меёбанд. Таъмини самаранокии фаъолияти кормандон аз нуқтаи назари корманд тавассути таъсиси ҳавасмандкуни мувоғиқ дар доираи механизми ҳавасмандкуни ба даст оварда мешавад.

Дар ин радиф барои мукаммалгардонии низоми ҳавасмандгардонии ҳайати кормандони корхонаҳои нақлиёти автомобилий аз ҳамаи имкониятҳо истифода карда шуда, ҳавасмандгардонии моддӣ ва маънавии онҳо бояд дуруст ба роҳ монда шаванд. Инчунин зарур аст, ки вазнинӣ ва мураккабии хизматрасонии нақлиётӣ дар раванди такмили низоми музди меҳнат ва ҳавасмандгардонии кормандон ба назар гирифта шавад.

Аз ин лиҳоз, барои ҳалли муаммову мушкилоти ҷойдошта истифодаи механизмҳои навоваронаи такмили низоми музди меҳнат ва ҳавасмандгардонии кормандони корхонаҳои нақлиёти автомобилиро зарур ва саривактӣ меҳисобем.

Ба андешаи муаллиф, ки қобили дастгирист, маҳз дар соҳаҳои иқтисодиёти миллӣ бояд шароитҳои муайянӣ ба талаботҳои ҳозиразамон ҷавобгар барои афзоиши маҳсулнокии меҳнат таъсис дода шаванд, яъне такмил додани механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ бояд ба баландшавии самаранокии истифодабарии онҳо ҳамрадиф бошад.

Ба фикри мо, маҳз аз ҳамин ҷиҳат муҳимиёт ва мубрамияти мавзӯи интихоб намудаи таҳқиқоти гузаронидаи Ҳусензода Анвар Раҳмонқул бебаҳс буда, дорои аҳамияти назариявӣ ва арзиши илмию амалӣ доштани онро тасдиқ менамояд.

2. Мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба ихтисосҳо ва соҳаҳои илм

Таҳқиқоти диссертационии гузаронида ва ба ҳимоя пешниҳодшудаи Ҳусензода Анвар Раҳмонқул ба Шиносномаи феҳристи ихтисосҳои Комиссияи олии аттестатсионӣ (КОА)-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 08.00.12 – Иқтисодиёти меҳнат (Бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 майи соли 2023, №6 тасдиқ шудааст) хусусан ба қисматҳои 1. Асосҳои назариявӣ ва методологии иқтисодиёти меҳнат; назария ва консепсияҳои рушди муносибатҳои иҷтимоӣ-меҳнатӣ (назарияи шуғл, бозори меҳнат, идоракуни кормандон ва ғайра); 3. Масоили назариявӣ-методологӣ дар соҳаи меҳнат ва муносибатҳои иҷтимоӣ-меҳнатӣ; 7. Ҳавасмандгардонӣ ва музди меҳнати кормандон; ташкили музди меҳнат ва таъмини алоқамандии тарафайни он бо таҳассуси корманд ва натиҷанокии истеҳсолот; функцияҳои тақрористеҳсолӣ ва ҳавасмандгардонии музди меҳнат; 8. Бамеъёрдарорӣ, ташкил ва гуманизатсияи меҳнат, маҳсусияти он барои соҳаҳои муҳталифи фаъолият ва категорияҳои кормандон; 9. Ҳосилнокӣ ва самаранокии меҳнат, маҳак, усулҳои ченкунӣ, омилҳо ва захираҳои баландшавӣ, барномаҳои идоракуни ҳосилнокӣ; 20. Таҷрибаи хориҷии танзими муносибатҳои иҷтимоӣ-меҳнатӣ ва дурнамои истифодаи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқат мекунад.

3. Дарацаи навгонии натицаҳои дар диссертатсия ба дастомада ва нуқтаҳои илмие, ки барои ҳимоя пешниҳод шудаанд

Навгонии илмии натицаҳои дар диссертатсия ба даст омада ин муайян кардани асосҳои назариявию методӣ ва асосноккунии тавсияҳои илмӣ оид ба такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатии кормандон дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий ифода ёфтааст.

Нуқтаҳои асосие, ки навгонии таҳқиқоти диссертациониро ифода менамоянд, аз инҳо иборат мебошанд:

1. Дар диссертатсия ҷанбаҳои назариявии моҳияту мағҳуми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ, инчунин асосҳои методии ҳавасмандгардонии кормандони корхонаҳои нақлиёти автомобилий дар асоси таснифот гузаронида шуда, аҳамияти иҷтимоию иқтисодии онҳо дар рушди муносибатҳои бозорӣ бо дарназардошти ҷузъҳои муҳимтарини татбиқи меҳнат ва арзёбии мураккабии он дар корхонаҳои амалкунанда инъикос гардидааст(С.14-45);

2. Муаллиф таҷрибаи кишварҳои хориҷӣ оид ба пардоҳти музди меҳнат ва ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ мавриди омӯзиш қарор дода, бо назардошти он такмили низоми музди меҳнат ва ҳавасмандгардонии меҳнати корхонаҳои нақлиёти автомобилий тибқи тавсияву коркардҳое, ки дар муқоиса бо миқёси тарофаҳо ва имкониятҳои истифодай захираҳои молиявие, ки аз тафриқаи музди меҳнат ба вучуд меоянд, ба инобат гирифтааст(С.46-57);

3. Ҳангоми таҳқиқот дар асоси таҳлил ва арзёбии вазъи кунуни рушди бозори меҳнат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, низоми мавҷудаи ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий баррасӣ шуда, нақши онҳо дар амалисозии «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» муайян карда шудааст. Таҳлили ҳолати механизмҳои татбиқшавандай пардоҳт ва ҳавасмандгардонии меҳнат дар корхонаҳои нақлиёти автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуда, монеаҳо муайян ва роҳҳои бартараф кардани онҳо дар шароити нав мушаҳҳас карда шудааст(С.58-85);

4. Дар идомаи таҳқиқот ҳангоми таҳлил арзёбии музди меҳнат ва даромади

соҳибкорӣ дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий гузаронида шуда, механизми ташкилию иқтисодии ҳавасмандкунӣ дар асоси арзёбии омилҳое, ки таъсири онҳо ба сатҳи ҳавасмандгардонӣ дар шароити рақобат гузаронида шудааст такмил дода шудааст (С.86-120);

5. Шарти муҳимтарин ҳангоми мукаммалгардонии механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий ба назар гирифтани муқаррароти концептуалӣ ва алоқамандии самаранокии меҳнат ва ҳавасмандгардонии коргарони корхонаҳои нақлиёти автомобилий ба ҳисоб меравад, ки он бо назардошти талаботи муосир ба хизматрасониҳои нақлиётӣ ва пардохти музди меҳнати ронандагон аниқ карда шудааст(С.121-133);

6. Маврид ба зикр аст, ки дар диссертатсия самтҳои асосии такмили механизми ҳавасмандгардонии меҳнат муайян карда шуда, самаранокии иҷтимоию иқтисодии ҷорӣ намудани онҳо дар корхонаҳо тибқи мукаммалгардонии пардохти музди меҳнати кормандони корхонаҳои нақлиёти автомобилий бо истифодаи низоми грейдҳо пешниҳод гардидааст. Ба ақидаи муаллиф сатҳу самараи фаъолияти кормандонро дар натиҷаи истифодаи ин низом ба даст овардан имконпазир мебошад (С.134-150).

4. Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаҳо ва тавсияҳои дар диссертатсия зикршуда

Муаллиф мавзуи диссертатсия, мақсад ва вазифаҳои онро вобаста ба нақшай мантиқии таҳқиқот муайян намуда, аз методикаи дар таҳқиқотҳои олимони соҳа асосёфта оид ба таҳлили хусусият ва такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатиро дар мисоли корхонаҳои автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон намудааст.

Интишороти муаллиф дар маҷаллаҳои илмӣ эътимоднокии таҳқиқотро тасдиқ менамояд. Хулосаву тавсияҳо ва натиҷаҳои таҳқиқоти назариявии муаллифи кори диссертатсионӣ бо истифодаи методикаи муосир асоснок карда шудааст.

5. Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оид ба истифодаи онҳо

Натиҷаҳои асосии илмии дар кори диссертационӣ ба даст овардаи Ҳусензода Анвар Раҳмонқул дар такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ ба воситаи коркарди ҳолатҳои методӣ оид ба истифодабарии оқилонаи онҳо дар корхонаҳои нақлиёти автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳаматарафа самаранок истифодабарии иқтидори мавҷудаи захираҳои меҳнатӣ, ба эътибор гирифтани хусусиятҳои иқтисодиёти индустрialiй-аграрӣ ва ичрои вазифаҳои нави таъмини рушди устувор ифода мейбанд.

Натиҷаҳои таҳқиқот, ки аз ҷониби муаллиф пешниҳод шудаанд, метавонанд барои ба таври дақикӣ ва объективӣ арзёбӣ намудани механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ дар шароити муосир васеъ истифода шаванд.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар амалияи корхонаҳои нақлиёти автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди истифода қарор дода шуданд. Натиҷаҳои назариявӣ, методӣ ва амалии ба дастовардашудаи таҳқиқоти диссертационии тақризшавандаро дар ҷараёни таълим барои тайёр намудани бакалавру магистрон ва докторантҳо дар доираи омӯзиши фанҳои маҳсус, ба монанди «Назарияи иқтисод», «Иқтисодиёти меҳнат», «Иқтисод ва идоракуни хоҷагии ҳалқ» ва ғайраҳо истифода кардан мумкин аст.

6. Соҳтор ва ҳаҷми диссертатсия.

Диссертатсияи тақризшаванда аз сарсухан, се боб, хулоса ва пешниҳодот, рӯйхати сарчашмаҳои иттилоот ва адабиёт таркиб ёфтааст. Кори диссертационӣ аз 199 саҳифа, рӯйхати адабиёт 178 номгӯйро дар бар гирифта, аз 39 ҷадвал ва 6 расм иборат мебошад.

Дар муқаддимаи рисола (**саҳ.4-14**) мубрамии мавзуи диссертатсия, дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ, робитаи таҳқиқот бо барнома ва мавзӯъҳои илмӣ асоснок карда шуда, мақсад, вазифаҳо, объект ва предмет, фарзияи таҳқиқот муайян гардидаанд, навғонии илмии таҳқиқот, нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда,

аҳамияти назариявию амалии таҳқиқот, интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия, ҳамчунин сохтор ва ҳаҷми рисола пешниҳод шудаанд.

Дар боби аввали рисола – «Асосҳои назариявию методии механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатии корхонаҳои нақлиёти автомобилий дар замони муосир» (**саҳ. 15-59**) паҳлухои назариявию методии ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ, хусусиятҳои хоси фаъолияти меҳнатӣ ва ҳавасмандгардонии кормандони корхонаҳои нақлиёти автомобилий, таҷрибаи хориҷии ҳавасмандгардонии кормандон дар шароити муосир мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд.

Аз таҳлили зербобҳо бар меояд, дар онҳо дар асоси омӯзиши пурра масъалаҳои баррасишаванда дида баромада шуда, хулосаҳои зарурӣ бароварда шудаанд, ки аз таҷрибаи хуби муаллиф доир ба таҳқиқ гувоҳӣ медиҳад.

Дар боби дуюми рисола –«Таҳлил ва рушди механизми ташкилий-иқтисодии ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий» (**саҳ.60-107**) вазъи муосир ва рушди бозори меҳнат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳлили низоми мавҷудаи ҳавасмандкунии фаъолияти дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий, арзёбии музди меҳнат ва даромади соҳибкориу механизми ташкилию иқтисодии ҳавасмандкунии кормандони корхонаҳои нақлиёти автомобилий мавриди таҳлил ва баррасӣ бо истифодаи маводҳои оморӣ қарор гирифтааст.

Дар ин боб ҷойи муносиб ба арзёбии музди меҳнат ва даромади соҳибкориу механизми ташкилию иқтисодии ҳавасмандкунии кормандони корхонаҳои нақлиёти автомобилий дода шудааст, ки ин имконият додааст, ки муаллиф такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатиро дар КНА- и Тоҷикистон пешниҳод намояд.

Дар боби сеюми рисола –«Самтҳои асосии такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий» (**саҳ.108-155**) дар асоси таҳқиқи ҳаматарафа муқаррароти концептуалий ва алоқамандии самаранокии меҳнат ва ҳавасмандгардонӣ дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий, мукаммалгардонии истифодаи низоми грейдҳо ва пардоҳти музди

мехнат дар онҳо ва самтҳои афзалиятноки механизми ҳавасмандгардонии меҳнат дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий таҳия, асоснок ва пешниҳод шудаанд.

Ба ақидаи мо дар зербоби дуюм ва сеюми ин боб мукаммалгардонии истифодаи низоми грейдҳо ва пардоҳти музди меҳнат дар онҳо ва самтҳои афзалиятноки механизми ҳавасмандгардонии меҳнат дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий амали карда шудааст, ки барои беҳдошти хизматрасонии нақлиётӣ дар шароити муосири Тоҷикистон инконият медиҳанд.

Дар хулосаи рисола (**сах.156-159**) натиҷаҳои асосии таҳқиқот ҷамъбаст ва дар асоси онҳо тавсияҳои даҳлдор ҷиҳати такмили механизми ҳавасмандгардонии меҳнат дар корхонаҳои нақлиёти автомобилий пешниҳод карда шаванд.

7. Натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандай илмӣ

Чуноне, ки аз таҳлилҳои маълумоти пешниҳодшуда бармеояд, муқаррарот ва натиҷаҳои асосии диссертатсия дар 10 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 мақолаи илмии тақризшавандай КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 6 мақола дар маводҳои конференсияҳои байнамиллалию ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ нашр шуданд, ки ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии атестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯй мебошад.

8. Мутобиқати ба расмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссия

Мазмун ва мӯҳтавои диссертатсияи тақризшаванда мутобиқ ба муқаррароти бандҳои даҳлдори “Низомномаи шурои диссертационӣ” ва “Тартиби додани унвони илмӣ” (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 30 июни соли 2021, № 267) омода гардида, муқаддима ва баҳшҳои он – мубрамии мавзуи таҳқиқот, дараҷаи таҳқиқоти илмӣ, робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо) ва мавзуи илмӣ, мақсад, вазифаҳо, объект ва предмет, фарзия, асосҳои назариявию методологӣ, сарчашмаи маълумот ва пойгоҳи таҳқиқот, навғониҳои илмӣ, нуқтаи асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, дараҷаи эътиmodнокии натиҷаҳои он, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот, тавсив ба амалисозии

натицаҳои диссертатсия, интишорот аз руи мавзуи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми дисератсия ба таври кофӣ мазмуну муҳтавои асосии таҳқиқоти диссертатсияро инъикос менамояд ва асосҳои назариявӣ, илмию амалии корро ба таври мукаммал дар бар мегирад. Ҳамчунин, меъёрҳои муқарраргардидаи кори диссертационӣ вобаста ба ҳаҷм, тартиби ба расмият даровардани расмҳо ва ҷадвалҳо, нигориши феҳристи адабёт ҳангоми навиштани диссертатсия дуруст риоя карда шудаанд.

Диссертатсия ба талаботҳои “Низомномаи шурои диссертационӣ” ва “Тартиби додани унвони илмӣ” аз 30 июни соли 2021, № 267, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, ҷавобгӯй мебошад.

Кори диссертационии Ҳусензода Анвар Раҳмонқул кори мустақилона ба иттомрасондашуда, дорои унсурҳои навгонӣ ва арзишҳои илмию амалӣ мебошад ва барои дар амал тадбиқ намудани натицаҳои он барои такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатии корхонаҳои нақлиёти автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба манфиати ҷомае мебошад. Диссертатсия бо лаҳни илмӣ, фаҳмо ва бо риояи талаботи забони давлатӣ, ислоҳоти қабулшуда навишта шудааст.

Автореферат ва мақолаҳои чопшудаи довталаб ба мазмуни диссертатсия пурра мувоғиқат мекунад. Маводи асосии дифоъ автореферат мебошад, ки ҷанбаҳои асосии мундариҷаи диссертатсияро инъикос менамояд ва талаботҳои мавҷуда дар ин самт пурра риоя гардидаанд.

9. Эроду тавсияҳо барои беҳтар гардидани сатҳи илмию назариявӣ ва амалии диссертатсия

1. Ҳангоми таҳлили асосҳои назариявию методии ҳавасамандагардонии фаъолияти меҳнатӣ нуктаи назари муаллифӣ ба таври зарурӣ асоснок ва таҳия нашудааст?

2. Дар диссертатсия нисбати олимону коршиносони ватаниву хориҷӣ таҳлили қиёсӣ ва тавзехи нуктаҳои назари олимон ба баҳси илмӣ кашида нашудааст. Агар ин кор мешуд сатҳу сифати кор боз арзишмандтар мегардид.

3. Ба андешаи муаллиф таҷрибаи хориҷӣ бояд бо дарназардошти ҳусусиятҳои фарҳанг ва менталитети коргарон ва шароити рушди нақлиёти автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди истифода қарор дода шавад. Аммо, кадом таҷриба ва кадом модел мушаххас нишон дода нашудааст?

4. Дар расми. 2.2. Намудҳои ҳавасмандгардонии кормандони корхонаи нақлиёти автомобилий нишон дода шудааст, аммо аз нигоҳи муаллиф онҳо ба таври зарурӣ шарҳу тавзех дода нашудааст?

5. Дар ҷадвали 3.3 муаллиф тадбирҳои ҳавасмандгардонии фаъолияти корхонаи нақлиёти автомобилиро гуруҳбандӣ намудааст. Хуб мешуд, ки татбиқи онро дар мисол ё объекти мушаххас нишон медод?

6. Муаллиф методологияи ҳисобкуни самаранокии иҷтимоию иқтисодии системаи ҳавасмандкунӣ дар муассисаи нақлиёти автомобилиро дар ҷадвали 3.10 хеле хуб нишон додааст. Ба мақсад мувоғиқ мебуд агар дар мисоли мушаххас ва нишондиҳандаҳо санҷида мешуд, зоро дар он сурат натиҷагирий намудан эҳтимолиятнок мешуд?

7. Баъзе маводҳои дар ҷадвалу расмҳо оварда шудаи диссертатсия ҳатогиҳои имлой, техникий ва грамматикий доранд, ки бартараф намудани онҳо ба фоидай кор мебуд.

Қайд кардан бамаврид аст, ки эроду тавсияҳои зикршуда, ба фикри мо, ба сатҳи баланди илмию амалии таҳқиқоти мазкур таъсири манғӣ намерасонанд ва метавонанд аз ҷониби муаллиф зимни таҳқиқотҳои минбаъда ба инобат гирифта шаванд.

10. Ҳулосаи ҷамъбастӣ

Кори диссертационии иҷрогардида аз нуқтаи назари коркарди илмӣ, мантиқӣ, амалиётҳои таҳлилӣ, баҳодиҳии ҳолатҳо, истифодаи методҳо, асосноксозии назарияҳо, натиҷаҳо дар сатҳи баланди назариявӣ ва илмӣ-амалий иҷро гардидааст ва таҳқиқоти анҷомёфтai илмӣ-таҳассусиро ифода менамояд.

Ҳамин тавр, гуфтан мумкин аст, ки диссертатсияи Ҳусензода Айвар Раҳмонқул дар мавзуи «Такмили механизми ҳавасмандгардонии фаъолияти меҳнатӣ (дар мисоли корхонаҳои нақлиёти автомобилии Ҷумҳурии Тоҷикистон)»

аз рӯйи ихтисоси 08.00.12 - Иқтисодиёти меҳнат ба итном расонда шуда, аз ҷиҳати мазмуну мундариҷа ба талаботи бандҳои 32, 33, 34, 35 “Тартиби додани унвони илмӣ”, ки аз 30 июни соли 2021, № 267, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, ҷавобгӯй мебошад ва муаллифи он сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси номбурда мебошад.

Муқарризи расмӣ:

номзади илмҳои иқтисодӣ,
муовини директори
Маркази стратегии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Чурахонзода С.Ч.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
734025, ш. Душанбе, кӯчаи Лахути, 63 х. 24.
Тел.:(+992) 907-98-69-13 (моб.).e-mail: s.mutieva@mail.ru

Имзои номзади илмҳои иқтисодӣ, Чурахонзода Саодат Чурахонро тасдиқ менамоям.

Сардори шуъбаи кадрҳои

Исройлова С.С.